

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an **60** coroane. — Pe patru luni
30 coroane. — Pe trei luni **15** coroane.

Ziarul apare Marți, Joi și Sâmbătă

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada
 Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. —
 Articole nepublicate nu se înșapoază.

Prețul inserțiunilor, după Invocăția =**Abonamentele și inserțiunile**

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
 mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Sedința consistorului Mitropolitan

In zilele de Marți 23 și Mercuri, 24 Iulie a. c. st. vechi a înținut sedință plenără Venerabilul Consistoru Mitropolitan ortodox român sub președinția Inalt Preasfintei Sale Părintelui Episcop al Aradului, ca locuitor de mitropolit, fiind prezenți Sfântul Patriarhul Consistorial al diecezei Caransebeșului, Dr. Miron Cristea, și asesorii consistoriali: Dr. Ilarion Pușcașu, Filaret Musta, Dr. Eusebiu Roșca, Romulus Ciorogariu, Dr. Ioan Lupas, Dr. Ioan Stoia, Matei Voileanu, din cler, și Vasile Goldiș, Andrei Bârseanu, Dr. Nicolae Comşa, Dr. Georgiu Dobrin, Dr. Lucian Borcea mireni și secretarul substitut Lazar Triteanu.

Dintre obiectele mai de importanță amintim următoarele:

Sau hotărât că alegerile congresuale dela anul 1910 dirempună cu toate hotărările congresului dela 1916 și acestea pe baza hotărârilor sfîntului Sinod Episcopal să și în depină armonie și contelegeră cu consistoriul mitropolitic sunt nevalide.

Se fac deci alegeri nouă pentru congresul național bisericesc ordinar, însă paralel cu acelea încă privete arhiepiscopie și pentru congresul național-bisericesc electoral. Alegerile se vor face în cursul lunii Septembrie a. c. așa, că congresul să se poată convoca în cursul lunei Octombrie pentru luna Noemvrie a. c.

Cu ajutorul lui Dumnezeu în cursul anului acestuia vom avea noi români ortodoxi mitropolitul nostru.

Sau luat măsuri corespunzătoare în mai multe afaceri, anume:

1. Sau luat act de renunțare alesului secretar mitropolitan Dr. Georgiu Popa;

2. Sau luat dispoziționi ca atât sărbătorile scolare, cât și cele naționale, apoi cele pentru diferitele oficii publice ale statului să se normeze în consonanță cu sărbătorile oficiale din regatul vechi;

3. Sau luat act despre ajutoarele acordate prin Consiliul dirigent pe seamă bisericilor și în special pe seamă preotării.

4. Sau luat măsuri, că biserica noastră, care în cursul veacurilor a fost tractată mașter, și căreia pe deosept i s'a rapit bisericile, Manastirile, averile, ear pe de altă parte altor biserici s'au dat bogate danii, moisi, li s'au ridicat biserici, școale, li s'au dat porțiuni canonicice, domeni, biserică noastră zicem, să fie acumă despăgubita, în privința dotăriunilor dela

stat, să fie delătură nedreptățile trecutului.

Despăgubită deci biserica în mod cuvințios, și pușă pe o treaptă cu celelalte biserici favorisate în trecut de statul mașter, și se poate face în nou stat România Mare dotăriunea bisericilor după o cheie dreaptă, spre mulțimirea generală.

5. Sau luat măsuri pentru a se ridică nivoul cultural al clerului. S'a cerut facultate teologică ortodoxă largă universitate din Cluj, se susțin și se reorganizează conform cerințelor de azi seminariile teologice cu plan și cu normative nouă.

6. Sau luat măsuri pentru a se asigura fundația Trandafil, care e comună cu mitropolită sârbească.

7. Sau luat măsuri pentru acordarea de burse din fundația aceasta, avându-se cu deosebire în vedere sprijinirea tinerilor, cari vor face studii superioare teologice în străinătate.

8. Sau luat măsurile cuvințioase pentru organizarea și sustinerea oficiului central al mitropoliei. Se vor sistemează părăgă senate referenți permanenți, cari să stea la dispoziția mitropolitului, și să dea nouă viață organelor din centrul mitropoliei.

9. S'a dispus, că în timpul cel mai scurt să se facă obiect de studiu amănunti revizuirea legii noastre bisericești, a Statutului organic, și să se adapteze stărilor și nevoilor de azi, ca acum, când s'a înființat episcopie nouă în Cluj, în Oradea-mare, și să proiecteză una pentru părțile bănătene în Timișoara, Congresul național-bisericesc din toamna aceasta să ale lucrurile gata, și să le poată da sfârșitul final și aprobarea.

10. Sau luat măsuri ca cu începutul anului școlar proxim la toate liceele de stat să fie sistematizate posturi de catecheti, cu dotăriune egală cu celelalte profesori pentru catecheti cu calificări normale, ca întreg învățământul să fie pătruns de un spirit religios național sub supravegherea și scutul bisericii străbune a neamului nostru.

Sedința s'a terminat Mercuri la orele 1½.

În timpul cel mai scurt vor urma deci măsuri pentru a se face în sinodele parohiale din mitropolie întreagă alegerile pentru congresul național-bisericesc. Primele alegeri în România Mare, primele alegeri bisericești în stat național, în stat liber, primele alegeri neînfluențate de înrăuriri straine, ele vor fi adevărate expresii unei bisericii desorbite și desculciute,

Sedințele Marelui Sfat

In 7 August 1919. Sedința a 14-a. Se deschide la ora 10 fără un sfert a. m. Prezidență dă A. Bârsanu.

Se citesc telegramă de felicitare trimisă de generalul Prezan, precum și telegramă So-cietății dnelor din Craiova.

La ordinea zilei: Continuarea desătterii asupra reformei agrare.

Protopopul I. Telescu este de părere că să lămușească rămânilor hotărârile Marelui Sfat privitoare la reforma agrară și să aplicarea sa, pentru a prelampa eventuală nelinșelegere sau restămâncă.

Di Pădăceanu aprobă cele spuse de antevoritor. În considerare, că rămânilor așteaptă mai mult pământ decât i se poate da, este datoria preoților și învățătorilor să lumenizeze poporul și din acest punct de vedere. Oratorul altă, că proiectul n'a luat de-a lungul să apără pădurile. Nu este nimic maxim, nici minim expropriere. Aminteste și despre rolul băncilor în legătură cu reforma agrară.

Di E. Goga cere să se fixeze maximul și minimul de proprietate, pentru a face pe rămâni să se înțeleagă spre orase.

Di I. Lupu face reprezivă istorică asupra felului, în care rămânenii noștri, în cursul veacurilor, a fost opriți și stăoruș din partea străinilor. Se bucură, că a sușit vremea, când regele rămânilor aduce deprezzate și pentru poporul nostru. (Aplauze. Membrii Sfatului felicită pe orator).

Poetul Isacob Popa crede, că trebuie să fie preferiți voluntari și sprijinile economice de model, precum și domeniile care au în vedere promovarea industriei și creșterea vîtelor.

Tăranul Vasilescu cere ca expropriație să fie mai intensă, ca să poată fi împărtășită căt mai mulți oameni.

Sedința se ridică la ora 12.

Aceeași zi. Sedința a 15-a. Se deschide la ora 5 fără un sfert, sub prezența dui A. Bârsanu.

La masa ministerială sunt prezenti dñii: Manoliu, Pop, Goldiș, Vlad, Braniste, Boila, Goga, Suciu, Bonțescu.

Se urmărește discuție generală agrară.

Di O. Tătăruanu combată punctul de vedere al social-democraților, cari în chestiunea agrară voiesc ca toate pământurile să formeze proprietatea statului. Vorbitorul zice, că cel ce lucrează pământul, trebuie să aibă și dreptul de a fi proprietar de pământ. Cere ca, în legătură cu reforma plănuită, să se înființeze o bancă agrară. Prințipele proiectul.

Di V. Bonțescu, șeful de resort al agriculturii, spune că proiectul ce-l a înaintat nu este opera sa, nici a Consiliului său, și nici a Marelui Sfat, ci este opera poporului român întreg. Șeful resortului răspunde la obiecțiunile aduse proiectului. Scopul reformei este a da pământ acelor, cari îl munesc, pentru a susține puterile productive ale țării. Reforma nu poate să fie din cauza arădă radicală; căc, dând mai mult pământ, să ceră mereu și mai mult, — ceea ce ar avea drept rezultat o desorganizare. Cu privire la obiecțiunile, că marginile de exproprieză se să stăorească cu 100—200 jugere (în loc de 500), vorbitorul este de părere că prin aceasta nu s'ar promova producția, că s'ar micșora. În același timp trebuie să ne pre-

cupe și problema *industriei*, în considerare că nici jumătate din cererile de pământ nu vor putea fi satisfăcute. Să va trebui să deschidem izvoare noișă de căstig.

Exponerile lui Bontescu au fost acoperite de apărări generale, și oratorul vă felicită.

Președintele sedinței închide discuția generală asupra proiectului de lege agrară.

Aadarne primește în unanimitate proiectul în general.

După o scurtă pauză urmează discuția pe capitolul II.

Dîi V. Moldovan, raportorul, comunică mai multe amandamente.

După o vicle discuție se admite, ca amandamente să se poată face ori când.

Sedința se ridică la ora 8.

In 8 August 1919: Sedința a 16 a. Se deschide la ora 4^½, Prezidează d. A. Bârsanu.

La discuția specială a reformei agrare mai îau cuvântul dñi: *Fodor, Ivan, Osvad, Bontescu, Cu unele modificări nelzemnice se votăză primii paragrafi.*

Acasă zî: Sedința a 17-a. Se deschide la ora 4^½, Prezidează d. A. Bârsanu.

Di Corianu, într-o cuvântare mai lungă, amintește luptele românilor pentru căștagarea de pământ. Tânărul noștrii au trebuit de păduri și pășuni. Cere să se compună legea, prin care să înceată procesele urbariale.

Di Poltaceanu apără interesele moșilor.

Dau lamuriri dñi I. Suciu și V. Bontescu.

Comunicat oficial

— 6 August 1919 —

I. Frontul de est: Pe Nistru posurile noastre au răspuns cu focuri, stăruitoarelor încercări de fraternizare ale bozelnicilor.

2. Frontul de vest: Diviziile noastre continuă cu dezarmările ungurilor.

În București e liniste desăvârșită. Ordinea a fost indată și pe deplin asigurată.

Trupele noastre au trecut Dunărea ocupând malul ei drept, în sectorul Budeștei.

În ziua de 3 August la orele 10 trupele române au intrat în Timișoara, în următoarele nesfârșite ale populației, adunate din toate colțurile Banatului pentru a lua parte la această istorică și măreță sărbătoare.

Minunata ținută a ostașilor noștri a stârnit admițarea tuturor. Bucuria era fără margini.

FOIȘOARA

Refugiații Ardealului

— Scrisori din pribege —

de Dr. Ioan Mateli.

(Urmare)

Când auziam spunându-se din gura unui om vrednic de încredere, că oșirea românească are să fie în două săptămâni la Brașov, unde el e insărcinat să îndeplinească poruncile Craiovei românesc, ni se pără, că vedem alecea orasul amintirilor noastre scumpe îmbrăcând haină de sărbătoare. Bucuria noastră creșteă în acele zile, cum cresc feții frumoșii basmelor, căci și poate fi mai aşteptă și mai dorit, decât reparația satului și sărătura pământului, unde ne-am sărit și unde măciuca noastră ne-a legănat în cîntecile diuoase? Dar această bucurie avea să fie acum cu atât mai mare, ca să plâng, că de aci încolo viața noastră nu va mai fi otrăvita de aspirurile ungurești, ci ea se va desfășura senină și bine-cuvântă în cuprinsul Ardealului slabod sub arpile ocruitoare ale României mame. Ce sfântă credință era aceasta, care ne întărește sufletele

și ne ridică inimile spre zările albastre ale Ardealului nostru iubit.

Dar iată că cerul nađedililor noastre se întețește deodată. Visurile noastre, pe care le-am scăldat în lacrimi și le-am alinat în cîntecile cu soare, se sfărâmă ca o stâncă lovită de trăznite asciutie. Nîlvala biruitoruș a oșilor românești se oprește pe neasteptate. Nu din pricina oboselii ori a slabiciunii și cu atât mai puțin din împotriva Germanilor, cari deși îndoie de mulți și înzestrăți cu cele mari bune tunuri și mașini ucigașoare, au fost silnit să se dea înapoii cu pierderi uriașe în fața vitejiei fără seamă a soldașilor noștri. Români nu vorau să ţie de înfrângere. Ei aveau un singur dor și o singură intenție: biruință. Să aceasta avea să vîne, încet, cu sângere mult, dar strălucitoare și mantuitorușe. Să dă totus să vînă, de vînă a fost slabiciunea rusească. La Tarnopol în Galăju, numărătoarele oșii rusești au aruncat armelor și au trecut în tabăra dusmanilor. Cei credincioși, văzându-se, părăsiti, s-au dat înapoii, lăsând în mâna Austroicelor Galăju și Bucovina, pentru care de trei ani de zile a vrăj sănglește rusești în valuri neoprite. Dușmanul amenință acum Moldova și

— 7 August 1919 —

Frontul de est: Schimbările de formă sunt de pușcă și mitralieră.

Frontul de vest: Diviziile dușmane continuă cu depunerea armelor. Se urmăresc câteva unități răslele care s-au retrăs spre Nordojo, regiunea Erlau. Noile trupe române care au intrat în Budapesta au fost foarte bine primite de populație aruncându-lsile florile încale. Populația se arată bucuroasă că a scăpat de devastările și terorăriile bolseviciilor. Astăzi capitala Ungariei se găsește în deplină ordine și liniste.

— 8 August 1919 —

Frontul de est: Încercări de trecere ale împărțitului au fost respinse cu focuri.

Frontul de vest: Sunt în curs de dezarmare lucrătorii marilor fabrici din Budapesta și împrejurimile. Totul se petrece în liniste. S'a capturat numărătoare material de răsboi, care este în curs de adunare și inventariere.

Marele Cartier General,

Ce este de făcut?

Dintr-un articol mai lung, publicat în spațiul restrâns ce se naște la dispoziție, urmatorele:

Da că și vorba ca legea electorală, acum votată, să fie folosită tuturor claselor sociale, este neapărat ca aceste clase să fie organizate, să îabă conducere și disciplină de fier. Altfel, nu se vor putea folosi de avantajele legii, ci vor fi rugătoare politice de clasele cu organizație mai consolidată și mai perfectă.

Pilda vie ne dau socialistii, cu misericordia lor sfârșite apărare totdeasă în favorul propriu.

Noi, un popor de mici agricultori, în trecut am fost complet excluși din viața de stat.

Timurile actuale astfel ne găsesc cu totul nepragătă. Nu sănătatea organizării — și nici preoții, nici învățătorii, ba nici alii din clasa intelectuală — decât socialistul cu ideile lor antimorădizante și internaționale, care adeseori tale adânc în interesele nașteamului și al bisericii.

Fiecare tagmă ar trebui să-și alibă reprezentanții în parlament, aceasta și sigur. Dar, lipsindu-ne organizată, se poate întâmplă ușor că să fim năpădiți de elemente străine în vedere și concepții politice; și să, astăzi, temele cele mai însemnante politice, să nu îabă reprezentanții conformat numărul și capacitatea lor. Un râu acesta, care la tot cazul, în interesul bineprincipat al cauzelor comune, trebuie suprimit de la începutul ei nouă constituțională.

Preșoferă și învățătorimea — cu drept cuvânt își pot pune întrebarea: Ce e de făcut acum?

In trecut eram înălțători.

Acum, să înțors roata vremii.

Advocatul însă, medicul, comerciantul, meseriașul nu poate apăra cu tărâia convingerile și interesele trebuințelor și aspirațiile plugarului, ale preotului sau al dacălului.

În schimb aceste trei tagme din urmă, tomai și fiind într-un nou contact sinucid, având viață socială comună, au interese identice, și din puncte de vedere se pot reprezenta reciproc.

Dar este aproape sigur că preotul, dacă și tărâmul să îl lipsească din sine, din congres, și din parlamentul sări, dacă nu vor fi modificatele pentru a se prezenta cu organismele solida.

Că să nu fiu rău înțelește, în să declar că nici pe departe nu doresc întemeierea unui partid clerical. La noi e imposibil să se înființeze. Clerul nostru, spre deosebire de clerul altor confesiuni, are alt cerc de activitate și altă legitimitate cu credincioșii săi.

Este regretabil, că congresele noastre, ai învățătorilor și ai preoților, nu s-au cugat și nu au desfășurat chestia organizașii și din punct de vedere politic. Eu nu sănăt de acord cu cel ce susține, că dacă și preotul să nu facă poartă, că să vada de chemarea lor sfântă și nobilă. Da, prea adevarat, să-și împlinescă marea îndatorie a educației, să tot atunci și-năști poartă, pe cei crescuți cu multă trăduță, în grăi elementelor distrugătoare... Si nici interesele lor proprii nu le pot încredeață pe măsură celor mai mulți sau mai puțin sfântă de dânsă, sau chiar adversari ai ideilor și năzuințelor tagmelor ce reprezintă.

Eată pentruțe, acum în fața alegerilor parlamentare, preoții și dacălii li se pune imperios întrebarea:

Ce este de făcut? Dr. Ioan Stanciu.

Manifestația din București

Vesteasă întrările armatei române în Capitala Ungariei să răspândit repede în toate cartierile din București și a provocat o enormă bucurie.

Fiecare își aduce aminte de suferințele îndurate de armata ungurească și de jîncările simplului național vreme de doi ani aproape, prin afăsarea la oră împrejurare a standardului maghiar în inima țării cutropite. Acum, pe edificiul parlamentului maghiar fălfă tricolorul românesc. E cel mai alinitor balans ce s'ar fi putut turna peste ranele fărlăi.

Poporul Capitalei să revărsat dela marginile spre centrul în valuri dese, cu lăutari și cu muzici în frunte.

La ora 8 seara, pînă din fața statuie lui Mihai Viteazul era o masă de capete. Grîsul statului, era acoperit de cetățeni care fălăiau de acolo, de sub securea marelei Erou Indreprință spre Ardealul atât de îndăr, mici steaguri tricolore.

Bătrânuțul Polikroniade se urează pe unul din tunurile statului și cită o poezie patriotică.

din spre miazănoapte. Vînzarea muscătăesc o pună în primjedea de-a fi cotropită, cum să întămpălat cu celelalte părți ale României din pricina misiei Teruluș, care abia așa cu eșit la ieșire din documentele tainești tipărite în gazete. Sărman neam românesc! Suferințele pe care le-ai îndurat sunt de ani, nu încreză că nici acum Te-ai luptat împotriva păgănilor, ai pus pieptul la hotare ca să apezi pe alii de sabie turcească, și să-ri prădat tără, și să-ri fură copiii, și agostinisa, de-a rămas numai cu sufletul, dar nu și-a pierdut credința. Eas înșosat în trecut Craii îngămati și măreți ca să-i scoți din peire, le-ai apărât tările lor cu jertfa vieții tale, iar când ai cerut răspînta osteneștilor, ai fost vîndut și părăsit. Așa și-a fost în vremile târziu, să se înțeleagă și astăzi. Să încine mai dureroasă nevoie, să te-de acuamă decât noi pribegii din Ardeal, cari căutăm scăpare sub steagurile României, astăzi ca niste copii orfani aiună dreptăji și a învierii luminate. Răsăcitorii de-un an de zile, cu sufletul bolnav de dorul plaiurilor noastre, noi vedeam în sfîrșit înălțându-se soarele nađedililor, care să ne lumineze drumul spre casă. Începuse să ne străngem săracă pribegie și să fină gata pentru ziua, când își se va împărta bunăvestirea pentru redetură Ardealului.

(Va urma).

Mulțimea, pornită în trei masse compacte, pe Boulevard și pe calea Victoriei, în străgătele de *Trăiesc armata Română, Trăiesc Regele și Regina*.

Calea Victoriei, până dincolo de Ateneu, era ca un tablou de feerie. Clubul liberal, hotelul Luvr, Caspă, cluburile conservatoare, Tezera, biserică Kretulescu, fațada Teatrului Național, Fundația universitară Carol I, toate erau iluminate, cu lămpioane, cu bucurii electrice colorate ori cu gaz aerian, la balconele erau împodobite cu covorase românești și orientale. Întră teatru și palat, numeroase arcuri luminoase de trufuri.

O explozie de bucurie s'a produs în momentul când poliția, constrânsă, a dat drumul mulțimiei în curtea Palatului.

Strigătul de «ura» nu mai conțineau.

Aici în fața sălii Tronului, au vorbit susținții Fotino, președintele centralului studențesc și Rally.

O retragere cu torțe s'a făcut la ora 10 jum.

La ora 10 suveranul au ieșit în automobile străbătând cu greu mulțimea. Poporul i-a aclamat pentru Intemperie, cu care au condus țara, aducând marirea României. (D.)

Consemnare

din sumele subscrise până acum pentru ziua catedralei din Cluj:

1. Dr. Aurel Vlad, șef de resort	Cor. 5000
2. Dr. Aurel Lazar, șef de resort	2000
3. Nicolae Ivan, asesor cons.	2000
4. Ionel Comsa, secretar general	2000
5. Dr. Nicolae Iltu, medic	2000
6. Dr. Vasile Păhone și soția	2000
7. Preotul Patriarchiei Mărcule și soția	2000
8. Dr. Ilarion Pușcașiu, arhimandrit vicar arhiepiscopal	1000
9. Teodor Herman, protopop	1000
10. Nicolae Borza, protopop	1000
11. Vasile Duma, protopop	1000
12. Dr. Lucian Borza, avocat	1000
13. Dr. Nicolae Comsa, prefect	1000
14. Dr. Zosim Chiriac, prefect	1000
15. Dr. George Dubles, prefect	1000
16. Dr. Ioan Pop, avocat	1000
17. Dr. Stefan Roșcan, avocat	1000
18. Dr. Gavril Buzură, avocat	1000
19. Dr. Pavel Roșca, profesor	1000
20. Pompei Morușca, preot	1000
21. Dr. Andrei Budug, catechet	1000
22. Nicolae Macrea, dir. de bancă	1000
23. Ioan de Preda, avocat	1000
Total ... 33.000	

Subscrierile se continuă, — și avem nădejde Intemperie că sprijinii de P. S. Lor Domini Episcopi și de toți fruntașii vieții noastre bisericești vom putea arăta un rezultat mulțumitor.

„Asociația pentru literatura română, și cultura poporului român”.

Nr. 413/1919.

Concurs

Devenind vacanță, prin abțire, postul de Director al Internatului Impreunat cu școala „Asociației”, se publică concurs pentru acest scop, cu următoarele condiții:

1. Concurențele să fie bune gospodinie și îndemnătoare în menajul practic;

2. Să aibă, ca pregătire școlară, cel puțin școală civilă sau echivalentul acesteia;

3. Să fie trecută de 24 de ani;

4. Să aibă purtare morală neexcepțională;

5. Angajarea se face deocamdată pe un an de zile, cu o retribuție anuală de K 2400, — și un adus de scumpere de 50%, Impreună cu întreagă întreținere în internat.

Reflectantele își vor lăuda petițiile, adjunate cu documentele necesare, Comitetului central al „Asociației” (Sibiu, Nagyszeben, str. Săguna Nr. 6), până la 25 August n. a. c.

Sibiu 6 August 1919.

A. Bărbescu
president.

Romul Simu
secretar supl.

Urmările ocupăției. Armata română intrând în București, după lupte victorioase, a produs o mare demoralizare în toată misarea bolșevistă nu numai din Ungaria, ci și din celelalte țări.

Din București se anunță, că acolo au sărit delegați ruși bolșevici pentru a trăsi despre urmăriști. În Germania spartachistii pierd zilnic din treerea ce o mai aveau în unele locuri.

După trupele române, au intrat Marți și trupe franceze în București, iar în zilele următoare trupe engleze, americane și ceho-slovaciști.

Stirile zilei

Din capitala ocupată. Joi s'a oficiat, în catedrala română a caselor Gojdu în București, un serviciu divin, la care au luat parte și comandanții militari români în frunte cu generalul Holban, care este guvernatorul București. A urmat apoi defilarea trupelor pe bulevardul Andrássy în mijlocul unei mulțimi uriașe de oameni.

Condiții. Comandamentul român în București a pus unghiorii următoarele condiții:

1. Dezarmarea întregii armate maghiare.
2. Predarea materialelor de răsboi și a fabricelor de acest material.

3. Teritoriile ocupate de armata română fiind administrate de ea, iar restul țării de 15 mil soldați maghiari, cărora comandamentul român le va da de armă.

4. 50% din materialul de cale ferată.

5. 30% din vite.

6. 20 mil vagioane de grâu și 10 mil vase de porumb.

Unghria a răspuns că primește condițiile puse.

Reforma agrară în Bucovina. La Cernăuți au fost chemate delegații din Bucovina spre a se sfătuji asupra reformei agrare. S-au întâlnit statuți între 30 delegați țărani, 6 reprezentanți ai marilor proprietari, 2 ai preoților, 2 ai învățătorilor, 2 și căntăreșilor bisericășilor, și apoi secretearii de servicii.

S'a dat cuvânt pe rând delegaților să aresteze care este domnia celor pe care îi reprezintă. Tânărul țăran a declarat că cu 3 lăci de pământ (cât au în mijlociu sătenii bucovineni) nu se poate trata. Trebuie prin urmare să li se dea pământ.

Reprezentanții marilor proprietari au arătat răstul proprietăților de pamânturi întinse.

Reprezentanții autorizați, de ministru delegat Nistor, și agăduiți că va fiem seamă de observațiile făcute.

Apel. Comitetul reunuiunii de meseriași „Andreasen” din Sebeșul săsesc, în sedință din 3 l. c., a lăsat hotărârea să se adreseze prin apel către reunuiunile surorii, și să le roage să deschidă în sinul lor problema tinerii unui congres de meseriași. Reuniunile sănt rugate a comunica susunitele reunuiuni părțile cu privire la congres, pentru a se putea face mai departe pași necesari în această direcție.

Militare. Concursuri pentru ocuparea locurilor vacante la școalele militare pregătitoare de ofițeri activi (infanterie, renit, administrație, cavalerie, artillerie și marină) se înțeleg la Iași, Sibiu și București. În Sibiu pentru candidații din Transilvania, Bihău și Maramureș, dela 22—26 August inclusiv, în loculul școlaei de cădeci—Doritorii de a avea formularul necesare pentru petiții, le vor cere dela Resortul cultelor (Sibiu, stradă Poplăci 7).

Pentru invățători. Conform notei circulare a Resortului cultelor și instrucțiunii publice, Nr. 8129—1919, se aduce la cunoștință invățătorilor, că acesta care doresc a ocupa posturi de stat, sănătădnutul să meargă cu aceea cu petiții nici de soțul acesta și nici de altă natură direct Resortul cultelor, ci totdeauna numai *revisorilor* scolare, care vor să-și facă datorință mai deținute.

Invățătorii confesionali, cari vor să trăească la stat, au să obțină și de aici la înainte invocarea autorității superioare confesionale.

Pentru linistirea invățătorilor confesionali, li se comunică șiacea, că salarizarea lor se va face întru toate *egală* cu a invățătorilor de stat.

Illustrația Română de actualitate, sub titlu Critica, apare în București, Strada Patriei 15. Director proprietar: L. O. Cupru. Illustrația apare lunar. Numărul 10 iulie cuprinde *frumoase vederi din cîldăuria Suveranilor noștri în Ardeal*: În stația de bătrâna, Regina în Bală de Cris, Fetele din Cămpeni cîntând din buclum (tulnică), Regina în horă la Cămpeni, Regele și Regina la mormântul lui Mihai Viteazul și la al lui Iancu, Suveranul la Alba-Iulia, și alte numeroase ilustrații. — De vânzare în librării.

Hymen. Cunoscută artistă din București, doamna Aurelia Clonca, s'a fidantat cu căpitan Horia Pipos, fiul regnului publicist Pompeu Pipos.

Di George Stanciu, sub-ofițer de administrație, s'a înscriș în comunitatea fundatoră la Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, achitând taxa de 100 cor.

La liceul «Timotei Cipariu» din Iași s'au înscris întrările la 1 l. c. Frecvența e mare, mai ales din cauza intermitenții, aranjat modern, și lungă liceu. În interior, în ceea ce va fi loc, se primesc elevi și numai cu locuri, fără întrepriere completă. Elevele se pot înscriși ca privatice, dar vor putea urma cursurile și vor fi întrebate ca și elevii ordinari. La înscrisere se plătesc 100 coroane.

Sesiile judecătorești în Târnava mică. Prinim: În 2 August 1919 Invățătorii români din județul Târnava mică s'au întrunit la Diciosânmărtin, pentru a se constituia, conform statutelor primele de congresul Invățătorilor români, în sejile judecătorești. Sub președinția diului prefect Dr. Marian Căluț se încep lucrările adunării la ora 3 p. m. După o vorbire scurtă, adresată de invățătorul Ioan Lungă-Aspeșor și colegilor prezenti se procede la constituirea sejului judecătorești, se aleg, la propunerea unei comisiuni de 5 membri, ofițierii sejului: Dumitru Todoran președinte, Alexandru Macarie vice-președinte, Ioan Sighorean notar, Ioan Lungă casier, și Dămant bibliotecar; apoi 6 membri în comitetul sejului judecătorești și 3 censori. Se prezintă un proiect de statut, care până la proxima sedință comitetul judecătorești va prelua și va modifica după trebuințe și împrejurările locale.

Urmează desfășurarea colegilor Ioan Sighorean și Ilarion Chețea, ascultate cu mult interes.

După aceasta, de la revizor scolar Petru Oiuărăd invățătorilor, într-o confidență intimă, unele desușiri cu privire la vîtorul apărut la scolar și indigătorii administrative scolare. Seara la ora 8% invățătorii și conducătorii administrației, în frunte cu prefect, iau parte la o cină comună, în cursul căreia s'au toastat pentru M. Sa Regele, pantrui armat, șiul instrucției publice și, să cîndănu-se imnul regal și alte cîndări naționale. I. L.

Căți sănătm? Este, după ultimele date statistice, situația locuitorilor din România Mare: 13 milioane români;

1.500.000 evrei, 700.000 ruși și ucraineni, 100.000 bulgari, 1.700.000 unguri, 800.000 nemți (imprenuta cu cel din Toronto) și 350.000 alte naționalități.

In total avem 18 milioane de locuitori.

Probleme de industrie națională. Sub această numire a apărut o brosură de inginerul Victor I. Blădian. Este o lucrare de mare însemnatate și merită să fie citită în cercuri că mai largi. Prețul 2 Lei.

Treble in Sibiu

Cinematograful Orășenii, Piața Hermann Richter; Director: D-na M. Scholtess. Zilnic program interesant. Începutul la ora: 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis Director: D-na Emilia Toth.

Marți și Miercuri: Să se facă lumina, film în 3 acte.

In curând: Europa sub Ocean, splendidă drammă, cu Enrieta Vanderbilt. Începutul la ora: 9 seara.

Nr. 5426/1919.

(219) 1-3

Concurs

Pentru literarea de:
 1. carne de vită,
 2. carne de vițel,
 3. carne de porc,
 4. unsuare, — toate de prima calitate, pentru alimentarea a 120—200 elevi din Seminarul „Andreișan” din Sibiu, pe anul școlar 1919/20.

Recomandanții să-și înainteze cererile Consistorului arhidiecezan până în 7/20 August a. c. unde pot fi și condițiile speciale pentru încheierea contractuală.

Sibiu, din sedința Consistorului arhidiecezan, ca senat episcopal, lunișă la 22 Iulie 1919.

Dr. Ilarion Pușcașu
vicar arhiepiscopal.

Nr. 331/1919 Prot.

(102) 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de Invățător la școală confesională ort. română din Tichindeal, protopopiatul Agnita, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoulementele imprenute cu acest post săntă:

- Ajutor dela Consistorul Arhidiecesan 300 cor.
- De la comuna politică 323 cor.
- 5/₄ din darea direcției 97 cor.
- Arândă dela 2 livezi 160 cor.
- II. ¼ jugăr de grădină.
- III. Locuință în edificiul școalei.

Dela Invățător ales se cere: Pe lângă provederea Invățămantului în școală să conducă elevi în Duminecu și sărbători la biserică și a căntări cu ei la sf. liturghie.

Cucerință înainte de alegere să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică din Tichindeal spre a se face cunoscut poporului.

Cererile de concurs provăzute cu documentele prescrise să se aducă înainte oficiului protopopiesc al tracitului Agnita.

Agrița, la 12/25 Iulie 1919.

Ințelegere cu comitetul parohial concernent.

Oficiul protopresbiteral la autorizarea dñi protopresbiter Ioachim Muntean prin

Ionchim Părău
cap. ppesc.

Nr. 302/1919 prot.

(205) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului vacanță de Invățător la școală confesională ortodoxă română din Agnita, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoulementele săntă:

- Salariul legal dela biserică, Consistor și stat, de plăti în rate lunare anticipative.
- Cvarț natural în edificiul școalei și lemnale de toc trebuințoase.

3. Grădină de 600 m² din care ¼ va trebui cultivată cu pomi, pentru care lucru Invățător va primi o remunerare anuală de 20 cor.

Invățător ales, pe lângă provederea instițuției în școală, e îndatorit să conducă elevii Duminecu și sărbătoare la biserică și să cânte cu ei la sf. liturghie. Cel destoinică să formeze cor, vor fi preferiți și separat remunerări.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele cerute de legile în vigoare, să se înainteze subserburilor; iar concurenții să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică, spre a-și arăta destoinicia în căntări și a face cunoștință cu poporul.

Agrița, la 26 lunie 1919.

Ințelegere cu comitetul parohial concernent.

Ionchim Muntean
protopop.

Nr. 125/1919.

(204) 1-3

Concurs

Pentru întregirea unui post de Invățător la școală tracituală din Dobra, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emoulementele imprenute cu acest post săntă:

1. Salariul precis de lege, la care fondul scolar contribuie cu 1200 cor., ear restul este în regie dela stat, votată sub Nr. 53396 VI c., din 30 IX 1914; și
2. Cvarț în natură și grădină, sau relutul legal.

Petitionile de concurs să se înainteze oficiului protopresbiteral din Dobra.

Intrucât alesul va fi în stare să instruieze și conducea corul bisericesc și pentru concerte, va fi ales director al Reuniunii de căntări din Dobra și va primi o remunerare de 400 cor. anual.

Dobra, la 2/15 Iulie 1919.

Comitetul protopresbiteral gr.-or.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 147/1919.

(206) 1-3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de invățător la școalele confesionale ort. rom. din comunele mai jos arătate, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. Blasfămul de jos, cu salar legal și anume 000 cor. dela biserică iar restul dela stat, conțin în natură în edificiul școalei.

2. Blasfămul de sus, cu salar legal și anume 600 cor. dela biserică, iar restul întregirei dela stat, cortel în natură și doi săptămâni lemne de foc.

Cererile de concurs susținute cu documentele de lipă se vor înainta în terminul deschis la oficiul protopresbiteral ort. rom. în Bistrița, ear concurenții, cu observarea prescrierilor regulatementare se pot prezenta în parohii spre a face cunoștință poporului.

Bistrița, la 9/22 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral ortodox român în înțelegere cu comitetele parohiale respective.

Gregorio Pietous
protopop.

Nr. 397/1919 of. protop.

(196) 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului de Invățător la școală primară conf. gr.-or. română din Rohia, protopresbiteral Cetății-de-peatră, în conformitate cu rezoluția Consistorială din 23 Mai a. c. Nr. 3884/1919 Școl. și cu concluzul comitetului parohial din Rohia dită 29 Iunie v. a. c. public concurs cu termen de 30 zile dela înălță publicare în «Telegraful Român».

Emoulementele imprenute cu acest post săntă:

1. Salariul legal dela biserică, Consistor și stat, votată prin prescripția ministerială Nr. 56549/1915.
2. Cvarț deplin corespunzător în edificiul școalei.
3. Relut de grădină de 20 cor.

Invățător ales, pe lângă îndatoririle statutare de normele în vigoare, are să conducă regulat în Dumineacă și sărbătoare elevii la biserică și să-i învețe și cânte cu ei răspunsurile liturgice. Concurenții apti de-a înțelege și conduce cor cu elevi ori adulți, vor fi preferiți și retribuți special pentru cor.

Recomandanții să-și înainteze petitionile de concurs aprinsute pe documentele cerute subsemnatului oficiului protopresbiteral în terminul indicat și să se prezinte și săfirme în vre-o sărbătoare populară cu concurenții.

Lăpușul-unguresc, la 1/14 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tracitului Cetățea-de-peatră.

Andrei Ludu
protopop.

Consiliul Dirigent. Resorțul Ocrotitoril Sociale.

Nr. 3411/1919.

(208) 2-3

Publicațiu

La Institutul pedagogico-curativ de stat din Ieneu (jud. Arad) vor fi aplicati cu începere anului școlar 1919/20 *trei Invățători cu diplome în calitate de profesori practicanți de pedagogie curativă cu un salar anual de 3000 cor. și trei înălțări.*

Datorină lor va fi de a crește și instruirea în mod practic copiii defecuoși la minte și a sa exercita în cunoștințele teoretice și practice ale pedagogiei curative în astă măsură, ca după depunerea unui examen special să poată fi numiți definitiv în calitate de profesori pedagogico-curativi.

Vor fi preferiți cel, cari cunosc limba franceză, ori germană — aceșa vor fi trimiți mai târziu în străinătate pentru perfecționare. Vor fi preferiți apoi cei cu cunoștințe de agronomie, grădinărit, cel cu dexteritate în lucruri minuțioase și cel ce se pricepe la muzică.

Cereriile provăzute cu documentele necesare vor fi înaintate până la 20 August n. la Resorțul Ocrotitoril Sociale în Sibiu (Str. Friedens-fels Nr. 16).

Sibiu, la 1 August 1919.

Dr. Moldovan
secretar general.

Nr. 312/1919 Prot.

(193) 2-3

Concurs

Pentru întregirea a 2 (două) posturi de invățători la școală confesională ort. română din Agnita se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoulementele săntă:

1. Salariul legal, dela biserică pentru ambele invățători 600 cor., restul dela Consistor și stat, de plăti în rate lunare anticipative.

2. Cvarț natural în edificiul școalei pentru un invățător, cară pentru al 2-lea banii de cvarț dela stat și lemnale trebuințoase dela comună.

3. Grădină de 600 m², din care ¼ se cultiva cu pomi.

Invățători alesi, pe lângă provederea instițuției în școală săntă îndatorită de a conduce elevi în Dumineacă sau sărbătoare în biserică, și a căntări cu ei la sf. liturghie.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele cerute de legile în vigoare să se înainteze subserburilor; iar concurenții să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică, spre a-și arăta destoinicia în căntări și a face cunoștință cu poporul.

Agrița, 2 Iulie 1919.

Ințelegere cu comitetul parohial concurrerent.

Ionchim Muntean
protopop.

(191) 3-3

Concurs

Pentru întregirea unui post de Invățător la școală tracituală din Dobra, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Dotajia imprenută cu acest post este:

1. Salariul prescris de lege, din care 1200 cor. se achită din fondul școlar, ear restul este înregie dela stat votată.

2. Cvarț natural și grădină, — sau re-lut prescris de lege.

Se observă că alesul invățător intuțiu va înălță să instruieze și conduce cor bisericesc și de concerte, va fi ales director al Reuniunii de căntări din Dobra și va primi o remunerare anuală de 400 cor.

Dobra, la 8/21 Iulie 1919.

Comitetul protopresbiteral.

Iosif Morariu
protopop.